

Največji slovenski dnevnik
v Zdrženih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. Under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 201. — ŠTEV. 201.

NEW YORK, MONDAY, AUGUST 28, 1922. — PONDELJEK, 28 AVGUSTA, 1922.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

JUGOSLAVIJA ZACELA MOBILIZIRATI?

V poročilih, ki prihajajo iz Italije, se glasi, da koncen- trira Jugoslavija svoje čete ob mejah avstrijske re- publike. — Italija "zasleduje" pazno vse dogodke. Schanzer za ravnotežje na Balkanu.

Rim, Italija, 27. avgusta. — Z Dunaja poročajo na- slednje:

Jugoslavija je odredila delno mobilizacijo svoje armade. Izvršenje tozadevnega povelja, ki je bilo po- trjeno včeraj, je skrivnostno, kajti dosedaj ni prišla o tem na dan niti najmanjša podrobnost. (Kako morejo potem vedeti italijanski Dunajčani, da je bila taka mobilizacija dejanski odredjena?) Tri divizije jugoslovanske armade so že sedaj koncentrirane na avstrijski meji. Očividno je, (po mnenju italijanskih listov), da se pripravlja Jugosla- vija na udarec proti svoji posestrinski republiki in da se je poslužila v tem namenu zmed, ki vladajo v Avstriji.

Avstrijska vlada je baje obve- stila svoja poslanstva v Parizu, Rimu in Londonu o vojaških pri- pravah Jugoslavije.

Rim, Italija, 26. avgusta. — Vest, prihajajoče z Dunaja, v katerih se glasi, da se pripravlja Jugoslavija na udarec proti umi- rajoci avstrijski republiki, so na- pravile v vseh krogih velikanski utis. V vseh krogih debatirajo o- gorčeno o tem najnovejšem jugo- slovanskem koraku.

Ker je položaj skrajno koš- ljič (1) nečelo uradni listi niče- sar vedeti o tem, čeprav poročajo tudi italijanski vojniki v Jugosla- viji, da je jugoslovanska vlada res napovedala delno mobilizaci- je svoje armade.

Z druge strani pa se lahko tr- di povsem določeno, da zasleduje italijanska vlada z največjo po- zornostjo vse korake takozvane Male antante, posebno pa Ju- goslavije in Čehoslovaške in da bo znala zatreti, če ne drugače, z vo- jaško silo, vse poskuse, da se mo- ti mir Evrope ali ravnotežje na Balkanu, Italija se ne bo dala presenetiti, — se glasi.

KANCELAR PRI AMERI- KANCIH

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. Kancelar Wirth je bil včeraj zvečer gost na nekem banketu, katerega je priredil ameriški po- slanik Houghton na čast ameriški kongresni delegaciji, ki se mu- di tukaj na obisku. Delegacija se na- haja na poti na Dunaj, kjer se bo vdeležila konferenčne medparla- mentarne unije. Senator Spencer iz Missourija je izrekel napitni- co na čast kancelarja. Pozneje so se kongresniki pogovarjali z dr. Wirthom glede položaja v Nem- čiji.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, AVSTRIJI ITALIJI IN ZASE- DENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Ma- riboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

300 kron . . .	\$ 1.15	1,000 kron . . .	\$ 3.50
400 kron . . .	\$ 1.50	5,000 kron . . .	\$17.00
500 kron . . .	\$ 1.85	10,000 kron . . .	\$33.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir . . .	\$ 2.80	500 lir . . .	\$24.50
100 lir . . .	\$ 5.20	1000 lir . . .	\$48.00
300 lir . . .	\$14.70		

Za pošiljave, ki presegajo znesek dvajsetsto kron ali pa dvatisoč lir dovoljujejo po možnosti še posebni popust.

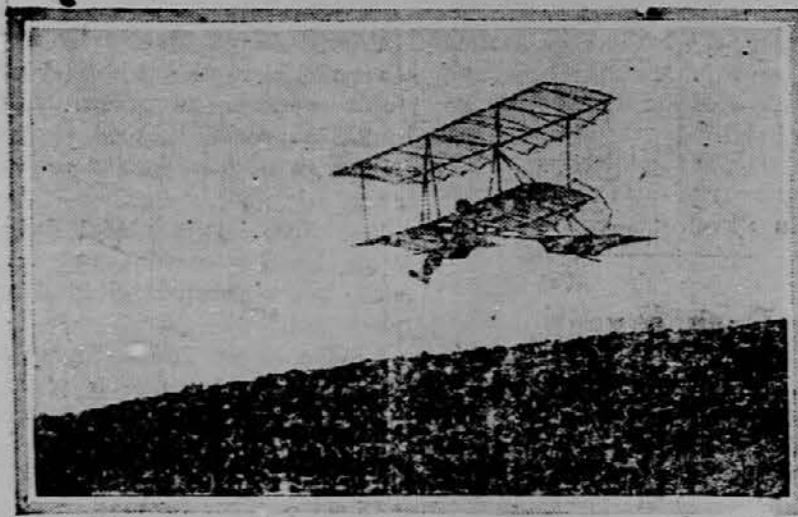
Vrednost kronam, dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke. Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

AEROPLANI BREZ MOTORJEV.

Zrakoplov brez motorja — to je cilj moderne tehnike. Prvi posku- si s takim letalom so se precej dobro obnesli. Slika nam ka- že Amerikane E. T. Allena, iz Chicago, ki je ostal s takim zrakoplovom petdeset minut v zraku. Iz Berlina poročajo, da sta dva nemška inženirja izumila zrakoplov, v katerem ni nobenega motorja, pa je mo- goče žnjim ostati nad dve uri v zraku.

LOV NA "RADIKALCE" PO CELI DEŽELI

Oblasti iščejo še 30 nadaljnjih radikalcev. — Sedemnajst jih že imajo. — Med areti- ranimi sta 2 governerska kandidata.

St. Joseph, Mich., 26. avgusta. Dva kandidata za governorja dveh držav in petnajst nadaljnjih radikalcev je padlo v roke obla- sti ter se glasi, da je bil to naj- bolj važni pogon na radikale v teku zadnjih desetih let. Vse se dolži kršenja državna kriminalne sindikalistične postavbe in jamšči- na za vsakega posameznega je bila določena na deset tisoč do- larjev.

Na čelu seznama je bil Charles Ruthenberg iz Clevelanda, ki je bil trikrat kandidat za mesto go- vernerja v Ohio. Poleg njega v sodni dvorani je bil Tomaž O'Fla- herty, ki je sedaj kandidat za go- vernerja države New York na tiku- tiku ameriške delavske stranke.

Ob istem času pa so bila izda- na tajna zaporna povelja proti tridesetim nadaljnjim možkim in ženskam. Le dve med temi žen- skami sta znani, namreč Rose Pastor Stokes in Ella Reeves Bloor iz San Franciscu, organi- zatorica delavske stranke. Are- tacije teh radikalcev bodo izvrše- ne na mestu v kateremkoli delu Združenih držav. Potom brzoja- va so bili obveščeni o tem argenti- justičnega departamenta, okrajni in državni uradniki ter krajevne policije. V vsakem slučaju kot v slučaju aretacije Fosterja, se bo zahtevalo izročilne listine od go- vernerjev držav, v katerih jih bodo prijeli, nakar jih bodo pri- vedli nazaj v Michigan, kjer se bo vršila proti njim obravnava.

Tukajšnji vladni uradniki pravi- jo, da bo nevarni radikalizem iztrebljen iz cele dežele, če bodo sedaj aretirani radikaleci spozna- ni krivim in če bodo obsojeni na ječo.

Tekom pogonov na radikalee v Chicago leta 1920 so oblasti za- plenile cele tone radikalne lita- ture. Bile pa so to v glavnem tiskane stvari. Tekom sedanjega pogona pa so zajele oblasti ose- ba pisma, zapiske, zapiski se- stankov, poročila komitejev in vse to predstavlja dokaze, katere se bo predložilo pri obravnavi.

Chicago, Ill., 26. avgusta. — William C. Foster, predsednik Trades Union Educational Lea- gue, ki je bil aretiran v zvezi s splošnim pogonom na radikalee, se pripravlja na boj proti izroči- tvi v roke michiganskih oblasti. Foster ni hotel objaviti nobe- nega formalnega ugotovila iz svoje celice, čeprav je včeraj za- nikal vest, da se je vdeležil radi- kalnega sestanka v gozdu v bliži- ni Bridgeman, Mich.

SPLOŠNA PANIKA NA BERLINSKI BORZI

Vsakdo se hoče iznebiti nem- skih mark. — Marka je padla na dva tisoč za en dolar.

Poroča Cyril Brown.

Berlin, Nemčija, 26. avgusta. Potem ko je padla na dva tisoč za en dolar je tekem popoldneva marka zopet poskočila na 1900 in končno na 1818 za dolar.

Panika, katero je bilo opaziti včeraj zjutraj na borzi in nadalj- no padanje marke sta temeljila na poročilih iz Pariza, v katerih se je baje navajalo posameznosti glede posvetovanj med člani re- paracijske komisije ter zastopni- ki Wirthove vlade.

Wirthova vlada ustraja še ved- no na svojem dosedanem stali- šču, da ne bo pod nobenim pogoj- em sprejela takozvanih produk- tivnih jamstev Poincareja, v ko- likor bi involvirala ta jamstva iz- ročitev državnih rudnikov ter gozdov.

V upanju, da napravi konec pa- niki je izdala vlada oficijelno svarilo, v katerem pravi, da se ob- činstvu ni treba brigati za sen- zacionalna poročila listov, tika- joča se reparacijskih pogajanj. Patetično zjavlja nemška vlada v svojem ugotovilo, "da ni nobe- nega vzroka za vznemirjenje".

Poloficijelno se je zanimalo, da je ponudila vlada petdeset milio- nov zlatih mark kot jamščino za dobavo premoga in lesa.

Kakšen bo dejanski položaj, je razvidno iz naslednjega poročila Borznega Kurirja:

— Prepozno! Le devet dni je trebalo marki, da pade od tisoč na dva tisoč za en dolar. Prejšnji padee od petsto na tisoč je po- treboval tri tedne. Veliki padee pred tem je potreboval dva me- seca. Umor Rathenaua izjalovlje- nje londonske konference, dvomi glede uspehov berlinske konfe- rence, — vse to so točke, vspricho katerih se je hudournik padanja marke izpremenil v navpično pa- dajoč vodopad. Odporna moč marke napravil udarec od zunaj se je zdrobila in umor Rathenaua ter polom londonske konference sta bila končno zaključena dej- stva. Danes ni treba nikakih dej- stev več. Dvomi zadostujejo po- polnoma, da poženejo marko še nižje navzdol.

PROTI VARSTVU INOZEMCEV

Washington, D. C., 25. avg. — Delavski voditelji so proti posta- vi za varnost inozemcev, za kate- ro se zavzema predsednik Hard- ing. Delavski voditelji pravijo, da bi se s tako postavbo le zaščiti- lo skebe.

SOVRAŽNIKI NEMŠKE REPUBLIKE NA DELU

Reakcija na Bavarskem pred- stavlja veliko ogroženje ljudske vlade v prejšnjem nemškem cesarstvu.

Poroča M. Harden.

Po četrti obletnici republikan- ske ustave je nemška vlada s po- nosom objavila poročilo iz Madri- da, soglasno s katerim je nemški poslanik razobesil zastavo nem- ške republike, da proslavi ta- dan. Objava tega sporočila je imela namen pokazati s ponosom, da prejšnji cesarski poslanik ne skriva zastave republike, od ka- tere dobiva sedaj svojo plačo. Istega dne pa se je vršila demon- stracija tisočih, ki so korakali z razvito cesarsko zastavo, pope- vali stare pesmi, proslavljajoče kajzerja in demokratični pred- sednik nemškega državnega zbora je sklenil, da je "Deutschland ueber alles", še nadalje nemška narodna himna.

Navdušeno patriotično besedilo te pesmi je povsem neprimerno za republiko, koje cilj bi moral biti sodelovanje z ostalimi evrop- skimi državami ter miroljubna zveza z njimi.

Na dan proslave republikansk- ustave je tudi Berlin sklenil po- polnoma kapitulirati pred bavar- sko vlado, vsled česar je ostala Bavarska zmagovita ne le v boju proti postavi "za zavarovanje republike", temveč tudi v boju za zagotovilo, da se ne bo cen- tralna vlada nikdar več dotaknila neodvisnosti Bavarske ali jo sku- šala omejiti. Bavarska se ne boj- inozemskega umešavanja, dokler bi se ne skušala nanovo ustano- viti kraljevstva Wittelsbachov. Bavarski prestolonaslednik Rup- precht, je rekel pred kratkim, da ni tako bedast, da bi kompromi- tiral monarhijo s kakim pusto- lovskim podjetjem, kateremu bi zaveznički kaj kmalu napravili konec. Medtem pa nudi Bavarska še vedno varno pribežališče vsem sovražnikom republike.

Največja nevarnost tiči v te- najnovejši kapitulaciji, ki se ti- če neodvisnosti Bavarske. Nem- ška državna koncentracija ter- enotnost sta neobhodno potrebna iz ekonomskih razlogov. Vsaka posamezna država ima še vedno svojo lastni parlament, svoje mi- nistrstvo, svoje čete in neštivil- ne uradnike in največje nemške države imajo svoja posebna po- slanstva v nemških mestih ter v inozemstvu.

Berlin je postal za številne po- jem, ki pomenja isto kot slabo vlado ter nered. V prejšnjih ča- silih niso ostali Nemci zaupali Prusom ter jih sovražili, a v umet- nosti vladanja so bili Prusi prvi. Na važna mesta so sedaj stopili mesto Prusov južni Nemci in vsled tega je prišel dotični kredit Berlina neprestano pešati. Ame- rikanci bi popokali od smeha vspricho ideje, da bi poseben po- blaščeneec zastopal Washington v Los Angeles, Cal. ali če bi se le stavilo predlog, naj ima Califor- nija svoja lastna poslaništva v Ev- ropi, poleg onih, ki zastopajo Združene države. Taka absur- dnost pa še vedno obstaja v Nem- čiji. Proslava rojstva republike z bombastičnimi govori ne izpre- meni tega položaja, kajti narod se ne zanima za proslavo, katere se vdeležuje le manjšina držav- nih poslancev in katere ne znači noben državni praznik.

V Nemčiji smo padli iz najhuj- še oblike monarhije z glavo na- prej v republiko, katero so ustva- rili proletarski diletanti in mo- narhisti, ki zasledujejo le sebične cilje. V četrtem letu republike nam še vedno manjka ustvarja- joče sile ter resnično republikan- skega duha. Zgrajenje države, v

VLADNO OBRATOVANJE -- NI VERJETNO

Predsednik Lewis je rekel, da ne bodo hoteli mo- zje delati v rovi, čeprav bi jih prevzela zvezna vlada, dokler bi se ne zadostilo njih zahtevam. — Pripravljeni pa so pogajati se. — Nevarnost v antracitnih poljih. — 66 odstotkov delavcev dobiva premajhne plače.

Philadelphia, Pa., 27. avgusta. — Vladno zaplenjenje antracitnih premogovnikov ne bo napotilo premogarjev, da bi se vrnili na delo, dokler se ne bodo pogodili z vlado glede zadovoljive plače. To je glavna vsebina ugotovila, katero je izdal danes John L. Lewis, predsednik United Mine Workers of America.

Dobesedno pa je rekel nasle- dnje:

— Če bi postalo iz obzirov na javni blagor vladno zaplenjenje antracitnih premogovnikov po- trebno, bi bili premogarji priprav- ljeni pogajati se glede zadovolji- vega plačilnega dogovora s taki- mi vladnimi zastopniki, katerim bi dala vlada potrebno polnomoč. Lewis dolži v svojem ugotovi- lu delodajalec slabe vere, ker ne skušajo dejanski doseči dogovo- ra z zastopniki delavcev ter jim ponujajo zakrinkano obliko arti- tracije. Glede položaja, kot ga vidijo premogarji, je rekel Mr. Lewis:

— Plačilne lestvice v antraci- tni industriji so že sedaj tako ni- zke kot jih je le mogoče napraviti. Približno šest in šestdeset odstot- kov moč, zaposlenih v antraci- tni premogovniški in krog njih, dobiva dnevno plačo in kompen- zacija za njih delo je popolno- ma neprimerna.

Antracitni rovi zahtevajo vsako leto presenetljivo skupno število mrtvih in pohabljenih. Povprečno petsto moč se smrtno ponesreči vsako leto. Več kot dvajset tisoč pa jih je poškodova- nih in pohabljenih na tak način, da ne morejo poznje več izvrše- vati svojega posla.

Po kratkem pregledu nevarno- sti, katerim bo občinstvo izpo- stavljeno tekem naslednje zime, je trdil Lewis, da bo deležna ak- cija vlade, ki namerava zapleni- ti rove, splošnega odobravanja. Britko je ožigossal stališče delo- dajalec, katere označil kot tr- masto in nepopustljive ter kot majhno skupino finančnikov, ki diktirajo politiko onih, ki dejan- ski vodijo antracitno industrijo.

Konec svoje izjave je rekel: — 155,000 delavcev, zaposlenih v antracitni industriji je vprizo- rilo vse častne poskuse, ki so mo- goči, da napravijo konec temu ne- srečnemu položaju. Delavci pa ne morejo dovoliti ter ne bodo nik- dar dovolili sprejema katerekoli uravnave, ki bi jih potisnila na- zaj ter ponižala v njih statusu kot državljanov. V luči najnovej- sish razvojev na polju te indus- trije je minul čas, ko bi se moglo govoriti o znižanju plač pod se- danji standard, ki je že itak sred- nje vrste.

Ta pripomba se očividno tiče zadnje akcije United States Steel Corporation, ki je zvišala plače svojih uslužbencev za dvajset od- stotkov.

kateri bodo lahko živeli prosti mo- zje pošteno in neovirano, je na- loga mladine, ki kaže znamenja resnih naporov, da se uveljavi nov red stari v državi in posa- mezni občini, a dosedaj ni še o- paziti nobenega resničnega repu- blikanskega duha.

Razumljivo je, da je prišla mladina dežele do spoznanja, da je lepša bodočnost Nemčije od- visna od nje same ter od uspeš- nosti in marljivosti naroda.

Slabotna vlada, preplašena od nacionalističnega terorja, si ne upa napasti svojih sovražnikov, temveč domneva, da je zadosti, če drži govore ter dela kraval. Kot Viljem išče sedanja vlada rajše napake pri drugih kot pri sami sebi ter skuša ubiti Nemcem v glavo misel, da bi še vedno lahko živeli v izobilju, če bi zmagele tako kruto ne postopali z njimi.

V kolikor pride vpoštev to me- sto so prenehale konec tedna vse delavnosti, ki so v zvezi z uravnavanjem antracitne stavke. Z zanimanjem se zasleduje sestan- nek, ki se bo vršil med Warriner- jem ter delavskim tajnikom Da- visom, ki se bo vršil v Bingham- ton, N. Y. Glasi se, da bo napro- sil delavski tajnik Warrinerja, naj opusti svoje brezbrzično stališče, katero je zavzel izza zadnje skupne konference z zastopniki delavcev ter da naj vprizori iz kak nadaljni in bolj uspešni po- skus v namenu, da doseže urav- navo.

Senator Pepper, katerega sma- trajo v gotovih krogih oficijelnim posredovalecem v sedanji krizi, je pričel včeraj z republikansko po- litično kampanjo v Allentown in Perkaise.

Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, kojega navzočnost v tukajšnjem mestu so pripisovali številni pre- cejšnjo važnost, je danes odpo- toval od tukaj za Washington.

ZAPUSTIL JO JE, KER SI JE PRISTRIGLA LASE.

Mt. Vernon, N. Y., 25. agusta. Seržant Wren je bil včeraj popo- dne v službi v policijskem glav- nem stanu, ko se je prikazala ne- ka elegantno oblačena mlada žen- ska ter mu rekla:

— Moj mož me je zapustil, ker sem si pristrigla lase. Ali mi mo- rete pomagati?

Ni hotela navesti svojega ime- na, ker se je bala, da bo postala predmet različnih opazk. Rekla je, da stanuje v Tuckahoe in da se boji iti domov po svojo oble- ko. — Če pojdem domov, bo pri- šel moj mož ter me napadel. Strašno se je razsrdil, ker sem si dala pristriči lase. — Wren ji je nasvetoval, naj se obrne na lo- kalno policijo v Tuckahoe.

POLICIJA JE PRIJELA NE- DOLŽNEGA.

Pariz, Francija, 26. avgusta. Francoska policija je napravila veliko napako, ko je aretirala ne- nega človeka, o katerem je dom- nevala, da je bil zapleten v zaro- to, koje namen je bil zavratno umoriti ministrskega predse- dnika Poincareja.

Policija je domnevala, da je aretirani član notorične nemške organizacije, koje namen je uve- sti v Franciji vlado terorja. Iz- kazalo se je, da je miroljuben francoski državljani, nakar je bil seveda takoj izpuščen.

SREČEN FARMER.

Quebec, Canada, 25. avgusta. Hildebert Letorneau, iz St. Pierre Monmagy okraja, je zredil 21 otrok ter pridelal poleg tega še izvrsten krompir, koruzo in pse- nico.

Njegovi sosede so ponosni nanj in sicer radi velike in sre- čne družine. Tudi vlada je izvede- la za njegove uspehe na različnih poljih ter ga počastila s zaslužno svetinjo za poljedelstvo.

Sosede so ga včeraj obiskali ter mu rekli:

— Le tako naprej, Hildebert!

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BAKER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**GLAS NARODA**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto vnaprej list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Canada	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivalnost naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA

22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 2876

ITALIJANSKI ŠOVINIZEM

Iz članka, katerega priobčujemo na drugem mestu, je razvidno, da hoče Italija, ki ne more preživeti niti svojih lastnih otrok, pobasati v svojo polentarsko malho tudi Avstrijo ter si na ta način zagotoviti moč in oblast, katero je imel starodavni rimski imperij.

Da doseže ta svoj cilj, se je poslužila oficijelna Italija sredstev, katera je priporočil nekoč njen veliki sin in državnik, Machiavelli.

"Če ne moreš naprej z resnico in pravico, se posluži laži in potvare, da dosežeš svoj cilj", je rekel ta svetnik. Italija dela sedaj tako.

Avstrijo hoče pobasati in Avstriji so tako neumni, da so šli na nastavljen linanico.

Za kaj takega je treba seveda najti vzrok. Naroda, proste republike, se ne podjarni kar tako.

Jugoslavija mobilizira. Aha. Tu smo. Nastopiti moramo proti jugoslovanski prepotenci, kajti Jugoslavija hoče navaliti na avstrijsko republiko.

Jugoslavija? Da. Koncentrirala je že tri divizije svojega vojaštva ob avstrijski meji.

Kaj nam preostaja, nam svobodoljubim Italijanom? Poseči vmes, zasesti avstrijsko republiko, izsekati nje-ne gozde ter ji vladati po načinu Medicejev, Benečanov v Dalmaciji v imenu "sacro egoismo" ali svetega egoizma.

Jugoslavija hoče navaliti na avstrijsko republiko! Pojdimo vanjo mi, v imenu pravice in renice, ter ji postavimo na čelo Vojvodo iz Aoste ali kakega drugega dvornega blaziranca in večna pravda resnice in pravice bo izvojevana, na korist velikodušnega in svobodoljubnega italijanskega naroda ali pravzaprav klike, ki mu vlada.

Dopisi.

Forest City, Pa.

Tukaj se je zgodila velika nesreča. Družina Grdin in še nekaj njih prijateljev se je v nedeljo 13. avgusta peljalo z avtomobilom. Nesreča je hotela, da se je avtomobil prevrnil. Drugi so bili bolj lahko ranjeni, samo 11letnega sina Mr. Grdina so pobrali mrtvega.

Tem potom opominjam cerkve, ne može, da pridejo po cerkvene note; že veste kam, saj je bilo v slov. cerkvi oznanjeno.

Poročevalka.

Waukegan, Ill.

V nedeljo 3. septembra priredi Pevski in dramatični klub združenih društev koncert in veliko lepo igrano "Deseti brat" v 5 dejanjih. Program prireditve bo silno bogat. Mešan pevski zbor poje med drugimi tudi naslednje pesmi: "Domovini", "Slovenska dežela", "Straža ob Adriji" itd. Igra "Deseti brat" bo tudi nekaj lepega, zanimivega. Igra je povzeta po znanem Jurčičevem spisu "Deseti brat", ki je večinoma kolikor toliko znana vsem Slovincem. Odlomki iz igre "Deseti brat" so tudi ovekovečeni na gramofonskih ploščah. Kdo se še ni smejal Krjavčevu, kako se je z Urško ženi, ali kako je hudiča preskal na dva kosa! Kakor že rečeno, je igra polna zdravega humora, a ima tudi resne, žalostne prizore, zlasti v 3. dejanju, ko se oče in sin spoprimeta, ko sin očetu očita, kako je mater zapustil, da je reva zblaznela in umrla kot neravica, a sin hodi za očetom kot slaba vest. Zelo žalostna in resna je izpoved "Desetega brata" na smrtni postelji, ko končno tudi on, kakor je to storila njegova mati, odpusti očetu. Najžalostnejši prizor je, ko je oče pri mrtvem sinu, ga prosi, naj mu odpusti ter vrne materina pisma. Ko spozna, da je sin mrtve in da je izročil pisma tujim ljudem, da je sedaj njegov zločin izdan, se v obupu ustrelil.

Da bo igra tudi v resnici močnejša igrana, nam pričajo imena igralcev, kakor: Andrej Ogrin, grajski; Marija Svete, Manica, njegova hči; Frank Drosler, njegov sin; Ignacij Grom, Dolef, f. liran študent, grajski; John Rep, zdravnik; Marija Čepin, njegova žena; Jennie Grimsi, njiju hči; F. Ogrin, sodnik; Frank Jerab, pisar; John Hladnik, Krjavčev, bajtar; kmetje: Matevžek Frank Jerina, Peharček Frank Kozina; Anton Turšič, skupuh; Alojzij Zadar, fant; Viktor Slana, gostilničar — Leopold Kunst, povodnja; Matija Ivanetič, režiser. Rojaki! Rojakinje! Tu se vam zopet nudi lep užitek, lep večer, lepa zabava. Gotovo ne bo nobenega ozkosrčnosti, ki bi se te prireditve ne udeležil. Da, gotovo bo prihitelo vse, staro in mlado, da užije nekoliko veseljih urie. Da bo pa vsakdo lahko prišel na zabavo, se bo ista pričela točno ob pol 3. uri popoldne. Vse gospodinje so naprosene, da napravijo večerjo terzlo za ta dan, da ne bodo imele zvečer z večerjo toliko posla. Tudi v dvorani se bo večerja dobila, kakor tudi razna druga okrepčila.

Kaj pa rojaki iz sosednjih naselbin, kakor iz Chicago, South Chicago, Cicero, Joliet, Milwaukee in bližnje okolice, se bodo udeležili naše prireditve? Gotovo da! Najvljudneje vabimo vse rojake in rojakinje iz okolice in vseh bližnjih naselbin, da nas gotovo obiščejo v nedeljo 3. septembra. Ravno tako vabimo so valjani Hrvati in Slovaki. Vstopnina bo le 50c za odrasle in 10c za otroke. Sodelovala bo tudi slovenska godba pod vodstvom Johna Mačka in bo igri skrbela za srbeče pete.

Torej v nedeljo 3. sept. pop. ob pol 3. vsi, prav vsi od blizu in daleč v Mr. Frank Opekovo dvorano h koncertu in igri Pevskega in dramatičnega kluba "Naročnik."

Iz Jugoslavije.

Omejitve cen žita.

Kakor poročajo iz Beograda, je kmetijsko ministrstvo podvelo potrebne mere proti hitremu skakanju žitnih cen, katere navijajo gotovi spekulant, ki širijo in pretiravajo vesti o škodah, katere se povzročile poplave in nevihte.

Izgnan iz Jugoslavije.

Filip Lipovč v Batujah v gorškem okraju rojen in pristojen brezposelni trgovski pomočnik, je za dobo dveh let izgnan iz Jugoslavije.

Bivši polkovnik ruske armade Erih baron Gola je zaradi suma spionaze za vedno izgnan iz Jugoslavije.

Strašna nevihta in požar v Srbiji.

V okolici Valjeva in Rudnika je razsajala strašna nevihta. Padala je silno debela toča, ki je napravila na polju velikansko škodo. Na mnogih mestih je udarila streha in ubila mnogo ljudi, a v vasi Dušice je udarila v hišo Živojina Mladenovića in jo zapalila. Požar je zahteval 19 žrtv: gospodar z ženo in otroci so našli smrt v plamenu. Nič ne pomeni tako grozne nesreče v led groma.

Profesor Hešić pozvan v Varšavo.

Profesor zagrebške univerze dr. Fran Hešić bo predaval na poziv poljske vlade v zimskem semestru 1922—1923 na poljski univerzi v Varšavi in sicer o jugoslovanski literaturi in narodni zgodovini.

Jugoslovanski konzul v Trstu.

Za jugoslovanskega konzula v Trstu je imenovan dosedanj konzul v Zadru Cincar Marković.

Popravila vagonov v Brodu.

Tvornica vagonov v Brodu na Savi je prevzela prvi transport poškodovanih vagonov v popravilo.

Vpadi bolgarskih hajdukov.

Iz južne Srbije dohajajo dnevno poročila o neprestanih vpadih bolgarskih komitiskih čet na jugoslovansko ozemlje, največ v okolico Kumanova, Skoplja in Strunice. Komitaši, oboroženi z bolgarskim orožjem, plenijo tamošnja sela in na barbarski način terorizirajo prebivalstvo. Četa hajduka Belčevića je iz zasede ustrelila Branišlavo Golubić, 19letno hčerko okraščarstva v Berovu, ki se je nedavno vrnila iz Francije, kjer je dovršila preprandijo. Mati, ki se je nahajala z njo sprejeto, je bila težko ranjena. Največ strahu zadaja četa hajduha Vandova, ki je znan iz prejšnjih časov po vsej južni Srbiji. V okolici Skoplja je proglašen preki sod.

Bajne cene dalmatinskih višenj.

Dalmatinske višnje imajo letos bajne cene. Za 100 kg suhih se zahteva 30 do 40 tisoč kron. Blago gre večinoma v Ameriko, kjer izdelujejo iz njih razne brezalkoholne pijače kot nadomestilo prepočanih opojnih pijač.

Poskušeni samomor starca.

V Osijeku si je 88 let stari mizar Jakob Mine prežgal z nožem žile na rekah. Pasanti so ga našli v mlaki krvi ter ga spravili v bolnico. Starca je izžubil sicer mnogo krvi, pa ni nevarnost za njegovo življenje. Bega je bila vzrok poskušene samomora.

Izmiranje Francoske.

Od dne 1. januarja do dne 31. marca je bilo na Francoskem v 16 departementih (okrajih) več smrtnih primerov kakor pa je bilo rojstev. Samo v dveh okrajih je presegalo število rojstev število smrtnih primerov. Potemtakem bi se zmanjšalo število prebivalstva na Francoskem vsako leto za 200.000. Kako silno nazaduje število prebivalstva na Francoskem, kaže nastopno: L. 1840. je imela Nemčija 23 milijonov ljudi, to je ravno toliko kot Francoska. Sedaj jih ima Nemčija 67 milijonov. Francoska pa le 41 milijonov, čeprav se je Nemčija zmanjšala, Francoska pa povečala. Angleška je napredovala v isti dobi od 27 na 46. Združene države od 15 na 106 in Rusija pred brestovskim mirom od 50 na 180 milijonov ljudi. Če se Francoskem ne posreči pomnožiti število rojstev, potem je jasno, da bo prešla Francija počasi iz številne velevlasti v srednjo državo, če se bo mogla sploh vzdržati.

Serum proti kačjemu piku.

Ministrstvo za narodno zdravje je pri Pasteurjevem zavodu v Parizu naročilo serum, ki je uspešno sredstvo proti kačjemu piku. Doslej se je ta serum uporabljal le v vojaških bolnicah, kjer se je praj dobro obnesel. Ministrstvo je ob enem pozvalo zdravnike, da se v potrebi poslužujejo tega seruma tudi za civilne bolnike.

Srečna mati.

V Cetinju pri Vrljki v Dalmaciji je porodila Vasilija Prečanin trojčke — tri sinove; vsi so popolnoma zdravi. Otroci so dobili krstna imena moških zastopnikov kraljevske rodbine: Aleksander, Jurij in Pavel.

Dnevne vesti.

KITAJEC NA TAJNI MISLI.

Peking, Kitajska, 26. avgusta. Prejšnji ministrski predsednik in finančni minister Tung Kang, ki je pred kratkim resigniral, je danes zapustil Peking ter se napotil v Šanghaj, odkoder bo odpotoval v Združene države. Namen njegovega potovanja ni znan.

PREDSEDNIK HARDING SE VOZI PO MORJU.

Washington, D. C., 27. avgusta. Predsednik Harding se je v spremstvu svoje žene ter par prijateljev večerj zvečer vkrcal na svojo jahto "Mayflower", da križari nekako dvajset ur po Chesapeake zalivu.

SAŠKA OVIRA IZVOZ BLAGA.

Berlin, Nemčija, 26. avgusta. Na mejah Saške so bile pomnožene mejne straže v namenu, da se prepreči izvažanje blaga v inozemske dežele. Ta korak se obravnava v glavnem proti češkim trgovcem, ki so se poslužili padanja marke ter neprimerno višje vrednosti čehoslovaške krone, da izvedejo eksportiranje blaga iz Saše v velikem obsegu.

V Zittau okraju so bile vse ceste, vodeče proti meji, barikadirane in vojaštvo je posamično pregledalo vse vozove. Vse Čehi, posebno pa ženske, ki dohajajo iz Saške, se skrbno preišče na meji.

"Better Times" v Hipodromu.

V soboto, dne 2. septembra, se prične nova sezona v največjem gledališču na svetu, v newyorškem Hipodromu. Predstavljalji bodo "Better Times". To je že osma letna produkcija Mr. Dillinghama. Za oder jo je priredil R. H. Burnside. Pevske in godbene točke so delo Raymonda Hubbela.

Izza izbruha vojne bo to leto prvič mogoče, da bo zadal Mr. Dillingham celi prireditvi resničen mednarodni značaj. Njegovi agentje so bili po raznih evropskih mestih celo poletje na delu pri iskanju novih atrakcij.

Letos bo zastopanih s svojimi metotij enajst držav: Anglija, Francija, Nemčija, Avstrija, Španija, Rusija, Danska, Kina, Italija, Arabska in Japonska. Takih pevcev, kot bodo letos, še ni bilo v Hipodromu.

Med drugimi bodo nastopale tudi Nannette Flack, Virginia Futrele, Sara Edwards, Gladys Cranston, Thomas Joyce, Frank Johnson, John Murphy, Clavdija Ivanovna in Olga Mihajlovskaja s Petrograjske opere.

Baletu, sestoječem iz 300 plešalk, bo načelovala Elna Hensen. Največje privlačnost bodo tvorili Orlandovi konji, ki so dospeli zadnji teden iz Havre. Velika privlačnost bo tudi godbenik Vasco Long Taek Sam je privedel iz Evrope 60 kitajskih žonglerjev.

Pri vsaki predstavi bodo nastopali tudi dresirani sloni ter slavni dresiran krokro Jacko.

Prodaja vstopnic se prične 28. avgusta. Vstopnice se lahko dobe vnaprej za osem tednov.

Peter Zgaga

V neki slovenski vasi, precej velikem klerikalnem gnezdu, so sklenili občinski možje, da mora vsak hišni posestnik plačati toliko in toliko cerkvenega davka.

Župnišče je bilo namreč napol razpadlo, zvonov ni bilo, in župnik je živel ob repi in zelju.

Davek je bil torej razpisan in vsak posestnik je moral plačati. V vasi je pa živel tudi velik nevernik, ki ni že dvajset let prestopil cerkvenega praga. Bil je bogat in premožen, toda skopuh, da mu ga ni bilo para v devetih farah.

Izza dne, ko je plačal davek, je pa hodil v cerkev. Pri vsaki maši, pri vsaki pridigi in litanijah je bil.

Ljudje so se čudili. In nekoč ga je nekdo vprašal o vzrokih njegove izpreobrnitve.

— Zastonj ne bom plačeval davka — je odvrnil. — Jaz hočem tudi nekaj imeti od tega.

Deklice se rade igrajo z malimi punčkami.

Ne samo deklice. Tudi moški.

Strašno sem nesrečna — je vzdihovala mala žena. — Moj mož gre vsak večer z doma in se vrne po polnoči. Oh, če bi že vsaj vedela, kam hodi!

— Le potolaži se — ji je svetovala prijateljica. — Če bi vedela, kam hodi, bi bila dvakrat bolj nesrečna.

Premogarjem trdega premoga ni prav posebno mehko pri srečanju, v kateri se premogariji mehkega premoga deloma izvojevali svoj trd boj.

Pred posebnim bolgarskim sodiščem, sestoječim večinoma iz priprostitih ljudi, se morajo zagovarjati ministri in politiki, ki so pognali Bolgarsko, brez dovoljenja parlamenta, v vojno.

Neka stara bolgarska postava smatra onega odgovornega za poškodbo ali izgubo, ki jo povzroči.

Bolgarski kmetje izvajajo to postavo do njenih skrajnih meja. Pomislite, kaj bi se zgodilo v Ameriki, če bi bila podobna postava v veljavi. Težko bi bilo najti kandidata za tako javno mesto.

Kdor v Ameriki kandidira, misli v prvi vrsti na bogato koriko in šele v petnajsti vrsti na dobrobit naroda.

Do petnajste vrste pa le malo kdo pride.

Časopisje poroča, da se je ubil znani premogarski baron Francis S. Peabody.

Da, ubili ste, rojaki. V rovu se ni ubil. Premog ga ni podsl. Padel je s konja, ko je jahal po svojem posestvu.

Te dni bo prišel v Berlin Leon Trocki, ruski vojni minister.

Z nemškimi politiki se bo posvetoval o svetovnem položaju.

Morda bo tudi sklenjeno, da mora Trocki odpotovati proti Parizu.

Pred kratkim mi je upravnik pokazal pismo, ki ga je dobil iz Jugoslavije.

Neka trideset let stara gospodična piše, da je bila svoj čas v Trstu samostojna trgovka. V Trstu je falirala in prišla v Ljubljano. Britko se pritožuje, ker v Ljubljani ni več "samostojna", ampak mora delati pri trgovcu. "To je strašen udarec zame — piše — ker sem služabnica, ne pa gospodinja. Ali je v Ameriki kdo tako dober, da bi mi posodil tri tisoč dolarjev, katere mu vrnem v treh letih z obrestmi vred."

To pismo je nadvse značilno. Iz njega se zrealizirajo nazori naših ljudi v domovini. Delati ne, pač pa gospodariti, to je njihovo geslo. In ravno to splošno gospodarstvo bo spravilo našo domovino na rob propada.

Omenjena gospodična bo najbrže zastopaj iskala pri ameriških delaveh sredstev, da bo žnjimi zagospodarila.

Sicer je blagno-radodarnim njen naslov na razpolago.

Jugoslovanska**Katoli. Jednota**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 923 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBAŠNIK, Room 206 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIĆ, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor.

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 529 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELAR, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih zadev kakor tudi denarne posiljitve naj se pošilja na glavne tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška sploševala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristanek. Kdor se postavi član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se ga obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.

Žalostne vesti z Notranjskega.

Iz Bača pri Knežaku poročajo: Kako posurovela je naša mladina, naj dokaze ta-le slučaj: V nedeljo 16. jul' okoli polnoči je z nožem težko ranil 20letni "Vidmarjev" fant 22letnega Marka Tomšiča. Zadal mu je 4 globoke rane. Ranjenca so odpeljali v bolnišnico v Postojno. Malo upanja je, da okreva.

Vprašujemo se, kdo je temu kriv? Najprej konstatiramo, da se je ta pokol vršil pred gostilno, v kateri se vsako nedeljo in praznik pleše brez licence. Ko bi po klicani organi bolj skrbeli za pravčasno zapiranje gostiln, za obranjenje nočnega mira, za čisto zornost glede plesnih licenc, bi se mnogo hudega zabranilo, ker bi se taki sramotni in žalostni pretepi zelo omejili, bi bilo več sreče in mira v družinah in bi naše narodno premoženje zaradi pijančevanja ne trpelo toliko škode. Povejmo pa tudi, da so takih žalostnih zgradov največkrat kriva naša lahkomiselna dekleta in pa kar je najbolj žalostno, njih starši, ki jim dajejo potuho. In teh je zlatih bog ravno vas Bač prepolna, kakor daleč ne naokoli. Kaj bo z našo bodočnostjo, ako raste mladina v mestno bolnišnico.

Ženska, ki ni že tri dni ničesar zavžila.

Leopoldina Forlisa, stara 24 let, je prišla s Koroskega v Trst, da si poišče službo kot hišna. Revica je hodila od hiše do hiše in prošila v nemškem jeziku (drugega jezika ne zna), naj jo vzamejo v službo. Nič se ni razumel kaj hoče. Zato so jo tudi odpravljali. Če je pa naletela na kako stanovanje, kjer so jo za silo razumeli, so ji pa odgovorili, da ne potrebujejo hišne. Tak križev pot je delala revica lačna 3 dni. 19. julija zjutraj, ko je šla po ulici, je pa obnemogla od lakote in se zgrudila na tla. Nekateri mimoidoči so ji priskočili na pomoč; nato so jo sprenili v mestno bolnišnico.

Nov humorističen list.

V Gorici je prišel meseca julija izhajati nov humoristični list "Čuk na palico". List izhaja dvakrat na mesec.

Delnice
Jadranske Banke.

Narastujoče poslovanje Jadranske banke v zvezi z njenim ekspanzijskim delom v vseh panogah gospodarskega življenja v domovini je izkazalo potrebo povečati lastna obratna sredstva zavoda. V izvršitvi sklepa obnega zboru od 27. maja se je sedaj povišalo delniško glavnico od 120 milijonov kron na 240 milijonov kron z izdajo 300.000 delnic po K400 ali Din.100 nominale.

Iz mnogoštevilnih vprašanj naših strank glede nakupa delnic nam je sklenjeno, da bojo naši izseljenci želeli nabaviti delnice III. izdaje, vsled česar se je rok za podpisovanje v Ameriki podaljšal do 31. oktobra t. l.

Naši izseljenci ki še niso delničarji lahko kupijo delnice pod istimi pogoji kakor delničarji v domovini.

Cena za eno delnico je:

(K400 za glavnico in K360 za rezerve)	K760.
doštevši 5% obresti od 1. jan. do 31. okt. 1922	K 31.70
	K791.70

Delnice imajo pravico do dividende za 1. 1922.

Za leto 1921 dividenda je izmašala 12% to je K48, in je pričakovati za leto 1922 še boljše dohodek.

Za vpis in informacije se obrnite na:

Frank Sakser State Bank

Glavno zastopstvo Jadranske banke.

82 Cortlandt Street New York City

Vladimir Levstik:

VIŠNJEVA REPATICA.

(Nadaljevanje.)

XVIII.

Grof je zapustil predsednika vesel in razigran kakor vsak otrok, ki prihaja iz težke nevarnosti živ in zdrav, povrhu pa še ve, da je bila namišljena. Toda čutil je, kako lahko se mu izprevrže napol dobjena zmaga takorekoč med prsti v grd poraz; in to mu ni bilo vseeno.

Jacques je vozil počasi tako da je grof dobro slišal, ko ga je nekdo zaklical s hodnika: "Cher comte! In komaj je on nastavljal uho, že je ustavljal tudi sofer. "Bon jour, gospod Egon," je odzdravil grof, še preden se je ozrl: tako "nobel" po francosko ga ni klical nihče razen mladega Smučiklasa, in tudi ta najrajši le takrat, kadar so slišali drugi. "Cher comte" je bila vobče zgodovinska beseda; vse mesto je vedelo, kako se je Egon pred tednom dni našampanjčil z grofom zvečer v kavarni, valjal se pijan okrog njega in tulil žlahtnemu patronu še izpod mize.

"Cher comte!... Nisem vreden, da gledam v vaše... obličje... Teptajte po meni... pljuvajte mi v obraz — to bo moj največji ponos! Vaš odpora sem... cher comte!... vaš suženj... ma foi, saereblen!"

To je bila vsa njegova francosčina. In grof, očitno ganjen po izbruhu tolikšne vdanosti, ga je lastnoročno postavil na noge ter ga odvedel v izvoška. Vse mesto je govorilo o tem dogodku, in najmanj pol mesta je zavidalo Egonu srečo.

"Bon jour, cher comte," je ponovil gizdalin, skakljaje bliže. "Ravno prav! Vabilo imam za vas; dovolite?"

Ne da bi čakal privoljenja, si je odprl vrata in sedel k njemu.

"Popeljem se z vami, cher comte," je govoril, naslanjaje se sladostrastno pokraj njega. "Hudimana, kako vozi ta vaš sofer! Tak vabilo — prijetno vabilo; gosposlična Grabunčeva slavi pojutrišnjem svoj rojstni dan. Ker se rajša zabava dvakrat nego enkrat je sklenila prirediti dvojno slavo: jutri zvečer za mlade ljudi, med katere šteje tudi vas in moje malenkost, čeprav ne prikriva, da bi me bila bolj vesela pojutrišnjem, ko bo sprejemala stara budala. Dolg jezik, kaj?"

"Toda v lepih ustih," ga je zavrnil grof z nasmeškom.

"Čast vašemu vkusu, hehe, saerebleu... Bogve zakaj si je vtepla v glavo, da vam ne sme spročiti vabila nihče drugi kakor ravno jaz! Tak jutri zvečer pri Grabunčevih; ženskih ko listja in trave, med drugimi vaša znanka Vida."

"Katera Vida?"

"Pardon, izpozabil sem se: gosposlična Pohlinovala. Lepo metuljček, mora se reči; ako ne bi bil slišal — ma foi!"

Grof je vprašujoče privzdignil obrvi; gizdalin se je abotno namuznil ter dejal s šalivo obzirnostjo:

"Pravijo, da se izvolite zanimati zanjo, če ne — bogme, bila bi prvovrsten doživljaj. Toda Pohlina goji baje čisto posebne, visokoleteče upe glede na svojo mačico. Zadnjič je rekel Divjaku, da se bodo vse naše punice penile od jeze, kakar se Vida zaroči, in naši Ninki se komaj še odkriva, odkar je spoznal, da vas rada vidi. Nu, brez zamere, cher comte, podražil sem vas samo; kdo bi vam mogel očitati resne namene, ki imate takšno hudičovo srečo pri ženskah!"

"Menite?" je rekel grof raztreseno.

"Bogme! In to stori človeka ravnodušnega. Mene je tudi; od rojstva do smrti ne pride iz postelje, ako bi jih hotel uslišati vse po vrsti..." Ponošno je namrgolil obraz, skileč izpod vek na "cher comte", ali mu kaj imponira. "Želim si drugih senzacij, bab sem za enkrat sit."

"Le Vido Pohlinovala še občudujete tuintam? Glejte, glejte." "Zares bi jo spoznal vredno", je pokimal Egon z odurnim rezgetom. "Mlado je, sočno, sveže — po vsej priliki edina nedolžnost pri nas, odkar je vrag prinesel vašega Hasana, saerebleu; — toda stari je ne pusti nikamor same, in vprico ljudi je vražja reč prepevati pesmi, kakršne znamo mi. Ne maram, da bi se naš papa pohujšal."

"Haha!" Grof je nehoti bušil v smeh. "Simpatičen sinko ste — vse priznanje!"

"Merci. Tak Vidi ne prideš do živega. In vrhutega spoštujem va še predprave."

"Oh — radi mene?" je zazelhal grof, spasišči se iz misli na Marijo, ki so ga bile obsule sredi razgovora. "Dolže me povsod, kamorkoli zahajam, toda po krivem, verujte mi, jaz vam nisem nikjer napotil."

Umolknil je; Egon, meneč, da hoče še nekaj dodati, ga je lokavo pomelil z očmi. Toda grof ni dejal ničesar več in zlovoljna črta okrog njegovih ust je pričala da mu je žal besede, čeprav si ni vedel reči, zakaj. Temotno čustvo, kakor bi moral gizdalin krivo razumeti njegov odgovor, ga je napadlo z ostroto mučne slutnje; zastudil se mu je spremljevalec in ves ta prazni pomenek ž njim.

Avto je držal pod kostanj Franoskega nabrežja. "Če bi vedeli zase, kdaj ste konu napoti," je povzel mladit Smučiklas priliznjeno. "Tako pa — vse ženske so nore v vas; tudi tite, ki se najmanj izdajajo. 'Za ljubljena v grofa Kunigsbrucha', bi lahko zapisal na čelo

vsaki, ne da bi jo izpraševal! Še Vido ne izvamem — ne in ne! Vseeno, veseli me slišati. Prijeten kebreček je, le malce mlečna, preveč naivna, nič tiste pikantne skvatjenosti aera."

"To vam podpišem," je menil grof skoraj porogljivo, dočim je Jacques zaviral tek voza.

"Vidite, da jih poznam! Kaj hočemo, človek se mora zadovoljiti s tem, kar dobi; Alojziji ne postanem, pa naj bodo naše punice še tako neumne." Očitno se je bahal s svojim donjuanstvom. "Ah, daleč sem se zapeljal z vami! Hvala lepa in do svidenja; ako vas Dora vpraša, ji potrdite, da sem vestno izpolnil njen ukaz." To rekši je prožno skočil na cesto.

"Ne pojdete z mano, da si prižgeva cigareto?" je rekel grof, dodajaje mu roko pred hišnim pragom. "Tolikrat sem as že vabil in vas ne morem spraviti s seboj. Stopiva gori!"

"Ne, cher comte", je odklonil frakar z gesto notranjega odpora. "Mudi se mi; prav žal. Običem vas drugi pot, o priliki."

(Dalje prihodnjič).

Fantovska bitka.

Trije posestniški sinovi iz Črne pri Kamniku so popivali v Romšakovi gostilni. Nato se jim je pridružil sin lesnega trgovca J. R. nakaš so nekaj časa mirno kramljali in pili. Kmalu pa so se začeli pripraviti in končno je nastal pretep, v katerem je R. vse tri tako z nožem obdelal, da so jih morali odpeljati v bolnišnico.

Par zanimivosti o vremenu.

Človek se je že zdavnaj prizadeval izslediti naravne zakone, po katerih se urejuje vreme. Nastala je veda vremenslovje ali meteorologija, ki nam daje nasej zanesljivo podlago za napovedovanje vremena. Ampak izkušnje ne vede do dostopne le veščakom; lajši si jih težko pridobi, osobito se zatejadelj, ker mu manjka za opazovanje potrebnih prirojev in podatkov. Se težje pa je vremensko napoved poklicanih strokovnjakov izraziti razširiti med one sloje, ki se naj z njo okoristijo, to je predsem kmetijsko ljudstvo. Ker je imetvalčevsko delo zelo odvisno od vremena, zato bi bilo največje važnosti, če bi zvedel kmetovalec pravočasno, kakšno vreme bo vsaj v prihodnjih 24 do 48 urah. Meteorologične opazovalnice nam sicer lahko povedo, kakšno vreme sme no pričakovati, toda te opazovalnice se nahajajo le v velikih mestih in več kot 48 ur naprej tudi meteorološka postaja ne more značaja vremena povedati.

Zato bi bilo gotovo najbolje, če bi si sleherni, vsaj nekoliko nabrazeni gospodar pridobil toliko znanja, da bi znal presoditi, kakšno vreme se sme pričakovati.

Še najzanesljivejši pripomoček za to je tlakomer ali barometer. Mi vemo, da je pri nizkem zračnem pritisku rad dež ali veter, pri visokem pa lepo vreme. Tudi smer vetra, toplota in zračna vlaga igrajo pri tem veliko ulogo. Praktičen in precej zanesljiv instrument za opazovanje vremena za lajka je polimeter, ki dā v zvezi z barometrom precej zanesljive podatke za vremensko napoved.

Preprosto ljudstvo, ki nima na razpolago drugega kot bistro oko in zdravo pamet, si pa pomaga z opazovanjem narave, kjer najde marsikaj, kar mu daje podlago za napoved vremena. Najbolj zanesljivo je, da opazujemo in si zapisujemo po več let vsakdanje vreme in da vidimo, kako vreme je nastalo naslednjega dne.

S precejšnjo gotovostjo lahko trdimo, da enaki vremenski pogoji dajejo enake vremenske posledice. Na primer: če je po tridnevem južnem ali zapadnem vetru nastalo enkrat deževje, bo tudi prihodnjič po takem vetru najbrž deževje prišlo.

To izkustvo je dalo bavarskemu

župniku Matiji Smukerju povod, da je sestavil poseben vremenski koledar, ki je z razmeroma veliko gotovostjo (do 80 odstotkov) napovedoval vreme, torej z večjo gotovostjo in poprej, kakor se ga je moglo napovedati na podlagi znanstvenih opazovanj in raziskavanj.

V naravi vlada pač nekaj vztrajnosti. In dasi pravimo: vreme je nestalno, je vendar mnogokrat bolj vztrajno kot človek, ki ga zasmejuje. Povsod v naravi vlada red, zato vlada gotovo tudi v vremenskih pojavih. Najbolj vplivajo na vreme astronometrični zakoni in pojavi, kakor privlačljivost nebeskih teles, na primer solnece, meseca itd., ki urejuje tudi plimo in oseko (naraščanje in padanje morja), rotacija zemlje in z njo v zvezi centrifugalna (osrednja) sila, solnčne pege, solnčni in lunin mrk itd. Ako sodeluje več takih zakonov in pojavov ob istem času, je njihov učinek zelo močan; nastanejo silne nevihte, orkani, potresi itd.

Zračni pritisk, veter, zračna vlaga in razne druge izpremembe v ozračju vplivajo tudi na človeka, živalstvo in rastlinstvo tako, da nam daje tudi njih opazovanje podlago za napoved vremena.

V nastopnih odstavkih bomo podali navodila, kako je take pojave razumevati.

Vpliv meseca na vreme.

Kakor vpliva mesec na morje in povzroča plimo in oseko, tako vpliva gotovo tudi na ozračje in s tem na vreme.

Marsikateri izmed nas dobro vedo, da se o mlaju rado vreme izpremeni in da se v tem času nastalo vreme nekako utrdi. Še stari Rimljani so imeli pregovor: "Prima et secunda dies nihil, tertia aliquid, quarta et quinta qualis, tota lunatio tali", to je: Prvi in drugi dan (po mlaju) ne pomeni nič, tretji je malo, kakršno bo četrty in peti dan, tako bo vreme ves mesec (do mlaja) ostalo. Pisec tega članka opazuje vreme že mnogo let in pritrđiti mora, da je ta pregovor zanesljiv. Navadno se četrty in peti dan po mlaju vreme ustanovi in obdrži ta svoj značaj ves mesec. Opazujte in videli boste, da je to res! Ta dva dneva padeta ta mesec

na 26. in 27. avgusta.

IZ NIŽIN VIŠOKE AMERIŠKE DRUŽBE.

Slika nam kaže Mrs. Claude K. Byfield iz Atlante in Miss Onezing de Bouchelle iz New Orleansa. Prva toži za visoko odškodnino W. T. Candlerja, sina znanega milijonarja in izdelovalca Coca-Cole, ker jo je hotel zapeljati. Mis Bouchelle se pa hoče poročiti z njegovim očetom.

Iz Slovenije.

Odklikovanja koroških borcev.

Na predlog komandanta 40. polka "Triglavskega" so bili za zasluge, stečene na koroški fronti, odklikovani sledeči podčastniki in vojniki tega polka: Z zlato medaljo za hrabrost: redov Kavčič J. Andrej, Kok P. Franc, Kovač I. Leopold, Kožar J. Ivan; z zlato medaljo za revnostne službe: narednik Erce J. Franc; s srebrno medaljo za hrabrost: kaplari Zajec S. Anton, Ankon Viktor, Orinc J. Jurij, Funda J. Josip in Žagar Gregor, dalje redovi Hotko J. Joža, Mozetič Andrej ali Angelj, Pere Martin, Udvič ali Udovič O. Franc, Stupic A. Joža, Mihelčič J. Valentin, Bavdaš Miha, Kokošar J. Jurij Jernej, Kenda J. Leopold, Kohn B. Dragotin, Koprivec J. Karlo, Jankovič J. Ivan, Barbič F. Miha in Jaklič I. Franc; s srebrno vojaško Karadjordjevo zvezdo kaplar Brinskoli J. Ivan in redov Kovač D. Leonhard. Ker so komandi 40. polka bivališča navedenih oseb nepoznana, se odklikovanci pozivajo, da pri priliki svoja odklikovanja dvignejo v pisarni štaba 40. polka, vojašnica Kralja Petra I. Velikega Osrednjega v Ljubljani.

Dvajsetletnica šišanskega Sokola.

Sokolsko društvo v Šiški je te dni proslavilo 20letnico svojega obstoja, jubilej, ki je kronal dolgoletno marljivo in vztrajno delovanje tamošnjega Sokola. Popoldne se je vršila javna telovadba članov, članice in naraščaja, ki je trajala skoro tri ure. Na telovadišju je igrala godba Dravske divizije pod osebnim vodstvom kapelnika dr. Čerina. Slavnosti se je udeležila mnogobrojna množica občinstva, kakor tudi sosedsnja sokolska društva iz Ljubljane, Sent Vida, Viča, Medvod in Domžal.

Avtomobilna cesta v Logarjevo dolino.

Te dni je bila otvorična avtomobilna cesta iz Solčave v Logarjevo dolino. Cesta je za vozove in avtomobile, ki niso predolgi in pretežki, povsem dobra in brez nevarnosti vožnje. Inicijativa za to delo je bila v rokah zaslužnega predsednika savinjskega podružnice Slov. plan. društva g. Koečka.

Frekvenca ljubljanskega vseučilišča.

Ljubljanska univerza je imela v minulem poletnem semestru 998 rednih in 53 izrednih, torej skupaj 1051 slušatelj in slušateljice. Slušačije je bilo 31 rednih in 17 izrednih. Na posameznih fakultetah je bilo inškrbiranih, in sicer: na juridični fakulteti 358 rednih in 27 izrednih, skupaj torej 385 slušatelj, med njimi 5 rednih in 3 izredne slušateljice; na tehniški fakulteti 297 rednih in 2 izredna slušatelja, med njimi 3 redne slušateljice; na filozofski fakulteti 155 rednih in 23 izrednih slušateljev, med njimi 12 rednih in 14 izrednih slušateljic; na medicinski fakulteti 95 rednih in 1 izredna

slušačelj, med temi 11 rednih slušateljic; na teološki fakulteti 93 rednih slušatelj. — Beograjska univerza je imela v poletnem semestru 7250, zagrebška 3233, filozofska fakulteta v Skoplju 50 in juridična fakulteta v Subotici 199 slušatelj.

Razstava ženskih ročnih del.

katero je priredil državni Osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani z njemu podrejenimi čipkarskimi šolami in tečajji, daje pristno sliko razvoja ženske domače obrti v Sloveniji. Nekateri reči so jako lepo in umetniško izdelane ter delajo čast zavodu in učenkam Posebno Impozantna je lika bratov sv. Cirila in Metoda, izdelana v platnu v takozvani luknjičasti ali toledo-tehniki. To delo je napravljeno po risariji gospe Vide dr. Baltičeve. Tudi drugih risarij je imenovana gospa napravila za raznolične tehnike, vse brezplačno. Nekaj risarij je napravila tudi gospa Natalija dr. Skabernetova. Veliko so tudi vse učiteljice, ki so na zavodu risale za razne tehnike: kljekljanje in šivane čipke, belo in pisano vezanje, toledo, fillet in biserna dela. Lepa je tudi slika svetogorske Matere božje, ki je kljekljana, potem državni grb v šivani tehniki ter toledo in fillet-tehniki. Krasní so za stori, pritči, bluze in druga dela v raznih tehnikah. Ta zavod, kateri se je šele pred dvema letoma otvoril in ki je edini te vrste v Jugoslaviji, kaže, da se dá domača obrt dvigniti na višjo stopinjo.

Iz Starega trga pri Rakeku poročajo: Vodstvo tukajšnje ljudske šole je priredilo razstavo ženskih ročnih del in slik. Priznati moramo, da smo bili pri pogledu na lepe uspehe dela iznenadeni. Niso ista sicer na višku, a od ljudske šole ne moremo več zahtevati. Ročna dela nekaterih učenk so naravnost krasna. Vsa čast gosposličnam učiteljicam, katerim so ti lepi uspehi gotovo najboljša plačila za njihov trud. Očitno pa smo bili presenečeni pri pogledu na nekatere slike. Omeniti moramo predvsem 19letnega dečka Alojzija Perka, sina tukajšnjega brivca. Ta mladi deček je razstavil okrog 70 slik! Najlepše med njimi so gotovo sledeče: Rabeljsko jezero, Bled, Tolstoj, Prešern, samostanski vratar. Zelo dobro je zadet tudi kralj Aleksander. Izmed ostalih ugajajo: ženska v narodni noši, Sokol, Nekaj tajnega, Pod oknom, manj Rameo in Julija, Pijanec itd. Slike niso dovršene in se je fant gotovo preveč trudil z delom. Nedvomno pa je pokazal izbornen talent za slikarstvo in bi bilo zelo obžalovati, ako ga zakopljje v kakem drugem poklicu. Oče njegov sicer ni v stanu mu pomagati, toda dobro bi bilo, ako bi se našla kakaka druga pot, da doseže Perko svoj cilj, za katerim hrepeni. Žal, da imajo ljudje za take stvari le malo umevanja. Gdč učiteljicam in nadučiteljicu ključemo: Le tako naprej po zažrtani poti! V tistem

111
cigarete10c
DOBRE so!

zija Čelofiga, zaposlena v kartonarni tovarni v Ljubljani, je prišla z desno roko v rezalo, ki ji je odrezalo dva prsta. Morala je v bolnico.

Posestnikova žena Hilda Kajfež v Ajblju pri Kočevju je pripravila skaf beleža, da bi pobelila kamrico. Dveletni njen sinček je prišel do skafa ter ga prevrnil. Pri tem se je močno opeknel in si poškodoval obe oči. Prepeljali so ga v bolnico.

Nogo si je zlomila 5letna posestniška hčerka Marija Jereb v Vodicanh. Peljala se je na senenem vozu domov ter padla z voza.

V Zaloga pri Ljubljani je sinček železniškega čuvaja France Tauffer padel raz črešnje ter si zlomil desno nogo. — Enaka nesreča se je pripetila 10letni Mariji Snoj, hčerki ljubljanskega trgovca, ki je obiskala svojo teto v Gameljnih ter splezala na črešnjo. Pri padcu si je zlomila levo roko.

Z loncem po glavi.

Razne nesreče in nezgode.

Premogar Ivan Petrovič v Borovnici se je vozil na senenem vozu. Na nekem ovinku pa se je voz prevrnil. Pri padcu si je Petrovič zlomil levo nogo.

Dunar Franc Eržen v Dorfarjih pri Škofji Loki se je pri brusenju kose močno vrezal v desno roko. Zdravi se v bolnici.

18letna pomožna delavka Alojz

dati v bolnišnico.

SVEŽE GROZDJE.

SVEŽE GROZDJE.

Kot v prejšnjih letih smo tudi sedaj pripravili naprave posebno za katerokoli vrsto svežega GROZDJA. Mi odposiljamo varno in točno. Ne obojavljajte se glede nakupa. Danasnje cene so nižje kot bodo ob otvoritvi sezone. Danasnje cene so sledeče:

MUSKATEL, belo sveže grozdje, tona, net \$ 57.00
SHASTA, belo grozdje, tona, net \$ 65.00
ZINFANDEL, črno grozdje, tona, net \$ 87.00
BARBERA, črno grozdje, tona, net \$110.00

Mi prodajamo samo na kare. Za nadaljne podrobnosti pišite na:

Pacific Grape Company

FLOOD BUILDING SAN FRANCISCO, CALIFORNIA

ZA VAŠ DOLAR =

ste pošteno in hitro postreženi kadar rabite uro, zlatino, srebrnino, prstan, Diamond, dalje ako želite pravi glasni Columbia gramofon, slovenske plošče, in če družini potrebujete pravo svilnate zastavo, regalice, kape itd.; če se obrnete do znanega večletnega trgovca Slovenca, kateri razpošilja blago po celi Ameriki nad 16 let pa z njim nikdar niti kako napravilnost. Poskusite me enkrat pa se boste prepričali.

Pišite po brezplačne cenike na

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

Potrebna knjiga za pravilno priučenje angleškega jezika, z nasveti kako postati ameriški državljani.

Slov.-Angleška Slovnica

Obsega sledeče:

Prvi del: GLASOSLOVJE.

Drugi del: OBLIKOSLOVJE.

Tretji del: VAJE.

Četrti del: POGOVORI IZ VSAKDANJEGA ŽIVLJENJA.

Peti del: SLOVEN.-ANGLEŠKI BESEDNJAK.

Šesti del: VPRAŠANJA IN ODGOVORI katere mora znati vsakdo pri nabavi državlanskega papirja.

Vse angleške besede so navedene, kako se pišejo in kako se pravilno angleško izgovore. Iz te knjige je mogoče vsakemu priučiti se angleščine brez učitelja.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 250 strani, cena s poštnino

\$1

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

ČUDNA ZAPUŠČINA

Roman. — Francoski spisal L. B.

Poslovenil G. P.

40

(Nadaljevanje.)

— Ali kak drugi vaših spremljevalcev?
— K večjemu senjor Lenoir, kateremu je stregel po življenju.
— Ta mali možček ne bo hrepenel po njegovi krvi. Zato vas prisim, da prepustite morilec nama, kadar bo padel v naše roke.
— Jaz nimam nič proti temu, seveda pod pogojem, da se ne motimo in da je bil to v resnici on.
— Če ima lase in kožo mojega gospodarja, potem mora biti on. Ta poročnik Verano se nam gotovo ni lagal.
— Gotovo ne. Sploh pa sem bil še predno sem čul o škafpu, prebrisan, da je Perilo morilec. Zgoraj na Salini sem ga videl le par sekund in od onega časa naprej je poteklo pet let. Ko pa sem ga slučajno zagledal v Buenos Aires, sem ga takoj zopet spoznal.
— Ali ste mu kaj rekli?
— Spomnil sem ga na Salina del Condor in on se je stresel.
— Tudi mi ga bomo spomnili na Salina del Condor, — je rekel Inka.

Enajsto poglavje.

PRI CAMBAS INDIJANCIH.

Jahali so zelo hitro in indijanski glavar je dve uri pred večeroma naznanil, da bodo kmalu zagledali jezero palm.

— Ne bomo jahali prav do tja, — je odločil oče Jaguar. — Mogoče so Abipones že tam in jaz nečem, da bi nas videli. Sovražniki ne smejo imeti nobenega pojma, da se pripravljamo na njih sprejem. Koliko je oddaljena od tukaj prva vas Abipones?

— Če jahamo tako hitro dot dosedaj, bomo v mraku tam, — je odvrnil glavar.

— Dobro. Jahajmo v temi mimo ter se vtaborimo pozneje. Ko so se približali gozdu, v katerem je bila vas Abipones, so čuli udarce na bobne ter kričanje.

— To so bojne pesmi Abipones, — je rekel oče Jaguar, ki je medtem odposlal dva ogleduha, da si ogledata vas. Vrnila sta se s sporočilom, da sta videla nekako sto oboroženih bojnikov.

— Dobro, — je rekel oče Jaguar. — To dokazuje, da smo na pravi poti.

Jahali so še pol ure naprej ter se nato utaborili. Lahko so prižgali ognje, kajti ni se bilo bati, da bi jih kdo videl. Ubili ter razrezali so dva vola, katere sta odvedla ogleduha ter porazdelili meso med navzoče. Konje so izpustili, da se pasejo, pod nadzorstvom dveh stražnikov.

Zjutraj so se napotili naprej. Dežela je postajala bolj raznolična, posejana z vasi, katerim pa so se previdno izognili. Niti enega Abipones niso še srečali.

Na večer drugega dne so prišli iz ozemlja Abipones ter dospeli do prve majhne Cambas vasi, koje prebivalci so bili obveščeni o nevarnosti, ki jim preti. Glavar je razposlal mlade ljudi na vse strani, da spravijo vse bojovnike v veliko vas pri "čistem potoku". Bolj oddaljenim vsem se ni bilo treba bati sovražnikov.

Dopolodne tretjega dne so dospeli jezdeci do široke, a plitve vode, koje bregovi so bili močvirnati. Glavar je poklical Lenoirja k sebi ter mu povedal, da je najti na tem mestu kosti.

Lenoir je seveda takoj ostal na lieu mesta v spremstvu Peterčaka in starih Indijancev, da poišče kosti, a ostali so odjahali naprej. Posrečilo se mu je res najti par kosti in po dveh urah je že dohitel s svojimi tovariši ostale, ki so jahali naprej.

Bilo je krog polne, ko je postala oblika ozemlja drugačna. Prihajali so skozi majhno kotlino, ki je kazala, da je morala nekdo vsehovati jezero. Oče Jaguar je ukazal ostalim, naj počakajo ter objahal celo kotlino, da si ogleda njene robove. Ko se je vrnil, je rekel:

— Ni mogoče najti boljšega prostora za nas kot je ta. Tukaj bomo z lahkoto zmagali.

— Kako to? — je vprašal poročnik Verano. — Ali mislite, da naj čakamo sovražnike tukaj?

— Da.
— To bi bila največja neum ... hotel sem reči največja napaka, katero bi mogli storiti.

Poročnik je moral priznati, da je oče Jaguar poseben človek, a ni mu bilo všeč, da mu je bil podrejen. Smatral se je višjim od njega. Sicer je obljubil, da se bo pokoril, a njegova nasilna narava je prišla vendar sempatam na dan.

— Me veseli, da niste izgovorili one besede, — je rekel oče Jaguar resno. — Jaz nisem vajen, da bi me na tak način kritizirali. Izrazil sem svoje mnenje, ter nimam nič proti temu, če pojasnite tudi vi svoje. Zakaj smatrate to, kar mislim jaz, za napako?

— Ker bi nas tukaj zdobili.

— Kako to?

— Vi še vprašate? To mora spoznati najbolj neizkušen človek.

— O tem se ne bomo prepirali. Pojasnite svoje mnenje.

Poročnik je prišel:

— Če se postavimo tukaj v dolino, bomo obdani od višin in če bo sovražnik vdrl noter, smo izgubljeni.

— Odprtina v kotlino je ozka in mi lahko zabranimo uhod s viražnik. Sploh pa se nočem prepirati. Predlagam, da jahamo naprej. Do večera moramo predvsem dospeti do svojega cilja, "čiste ga potoka".

Odjahali so.

Vas, v katero so dospeli zvečer, je obstajala približno iz osemdeset koč. Skočili so s konj in glavar je imel nagovor na svoje ljudi, v katerem jim je povedal, kaj so doživeli in da se bližajo govražni Abipones. Ko je končal, je dvignil oče Jaguar svoj glas ter rekel, da namerava razdeliti konje ter del pušk med zbrane bojovnike. To je zbudilo seveda velikansko veselje.

Stemnilo se je in sodeč po zunanjih znakih se niso Cambas Indijanci prav nič brigali za nevarnost, ki jim je pretela od Abipones. Izvedli so, da je sovražnik še daleč ter se čutili varnim, ker je bil oče Jaguar pri njih.

Drugo jutro so nameravali razdeliti puške med Cambas ter jih naučiti kako streljati z njimi. Nato pa naj bi se napotili v dolino "izsušenega jezera" ter se skrili na obeh straneh v gozdu. Seveda bi videli Abipones, ki bi prišli skozi ožino. Kakorhitro bi prišli mimo ter izginili v dolino, bi prišli iz svojih skrivališč ter zasedli uhod. S tem načrtom seveda ni bil zadovoljen poročnik Verano. Molčal je nekaj časa ter rekel nato očetu Jaguarju:

— Vaš načrt je zelo dober, če se bo namreč posrečil. Jaz pa dvomim, da bi se posrečil.

— Na to je treba čakati, — je rekel oče Jaguar.

(Dalje prihodnjič.)

Učinkovanje alkohola.

Pretirano in enostransko obsodbo zavijanja alkoholnih pijač, katero so proglasili prohibicijski fanatiki, je seveda vzbudilo tudi precej zanimanja za nazore, katere imajo znanstveniki glede tega vprašanja. Zadnja debata te vrste se je vršila pred kratkim na kongresu angleške medicinske družbe ter je povsem primerno z ozirom na razmere v tej deželi nazivi nekaj izjavljaj, katere je bilo čuti tekot te debata.

Dr. Edvard Mellanby, profesor na Sheffield vsehčilišču, vidi v alkoholu sredstvo "za razveseljevanje človeškega srca" v zdravih dnevih in kot zdravilno sredstvo v dnevih bolezni. Učenjak pa je dostavil, da zmanjšuje alkohol zmožnost razsojanja, razločevanja ter tudi moč spomina. Zavijanje alkohola napravi čute vladarjem človeka. Ugodna lastnost alkohola je, da zmanjšuje čezmerne skrbi na naslednji dan. Temu učenjaku je jasno, da si delamo mi vsi preveč skrbi in da je alkohol najboljši uničevalec teh skrbi.

Dr. John McCurdy, s Cornell Medical College v New Yorku, se je izrazil, da je treba pripisovati številne škodo, katere se ponavadi naprjuje alkoholu, povsem drugim vzrokom. On je mnenja, da ne more nikdo reči, če je dobiček vsled prohibicije večji kot pa izguba. Značilen je izrek tega učenjaka, da je družabnost običajni vina ali piva veliko večje važnosti za ohranjanje našega duševnega ravnotežja in naših sposobnosti kot pa se splošno domneva. Ravno ker prispeva alkohol bistveno k družabnosti ljudi, je zavzel v človeškem življenju ono važno mesto, katero zavzema še sedaj.

Sir Frederick Mott, patolog londonskega mestnega azila, pravi, da ni pravzaprav alkohol vzrok številnih slučajev umobolnosti, temveč da le spravi hitreje na površje tako nagnjenje k umobolnosti.

Dr. Sullivan z Broadmore azila, je izjavil, da pride alkohol kot povzročitelj blaznosti le malo v poštev. Preobilo zavijanje alkohola in iz tega izvirajoča zla imajo svoj vzrok v razmerah, ki prevladujejo v tej ali oni okoliščini ter v položaju v različnih industrijah.

Dr. Edgar Collis pa je mnenja, da ima alkohol lastnost, da odpravi razburilive posledice industrijalnega izčrpanja.

Albanska valuta.

Ker Albanija nima v prometu lastnega denarja, so tam v prometu sledeča tuja denarna sredstva: za zlato: dolarji, napoleonori, turške lire, angleški funti; za srebro: italijanska lira, francoski frank, švicarski frank, avstrijska krona, dinar, rumunski lej, bolgarski lev, grška dramma in turški čerek. Vsemu temu srebrnemu denarju pa pravijo Albanci enostavno krona. Izmed papirnatega denarja cirkulirajo turške, italijanske, francoske in stare srbske banknote, za katerih vrednost pa velja dnevni kurz. Da se napravi konec temu denarnemu kaosu, je sklenila albanska vlada ustanoviti Narodno banko, ki izda svoje novčane na zlati podlagi. Denar se bo imenoval "leka", kar pomeni "Aleksander", v spomin na Aleksandra Velikega.

Imenovanje reške razmejitvene komisije.

V zunanem ministrstvu je bila 2. avgusta daljša konferenca glede vprašanja razmejitve s sosednjo reško državo. Razprava je bila tudi o tekočih vprašanjih, ki nastanejo o priliki izpraznitve tretje dalmatinske cone. Kakor je znano, ima Italija zapustiti Sušak tekot petih dni po definitivnem zaključku sporazuma. Izprazniti ima tudi luko Baroš. V reško razmejitveno komisijo bodo imenovani Trifunović, bivši minister Andjelčić, narodni poslanec, dr. Šilović, vseučiliški profesor v Zagrebu in bivši hrvatski ban dr. Luginja. Vsi imenovani so se že vdeležili konference v zunanem ministrstvu.

Sluke iz sovjetske Rusije.

"Gazeta Warszawska" poroča, da šteje sedaj sovjetska armada 1.370.000 mož. Poleg teh je še pol milijona mož takozvane vojske za posebne svrhe, ki je sestavljena iz najzvestejših mož in častnikov. Ruska armada ima 31 pehotnih in 21 konjeniških divizij in razpolaga s 1.500.000 puškami, 2000 poljskimi in 1600 težkimi topovi ter z okoli 10.000 strojnimi. Iz Nentčije prihajajo redno novi zrakoplovi. Tovarne za puške izdelujejo mesečno 20.000 pušk in 30.000 nabojev. Putilov zavod je izdelal 100 topov. Med tehničnim o-soljem v tovarnah za vojne svrhe je mnogo Nemcev. Takšna je danes slika "miroljubne" boljševiške Rusije!

Po zadnjih poročilih, ki so jih dobili v Parizu, je vsled lakote umrlo v Rusiji 10 milijonov oseb. To je druga slika sovjetske Rusije. "Ostpreussische Zeitung" pri-náša poročilo iz Moskve, da je zastopnik sovjetske vlade v Berlinu Krestinski, ki je pred kratkim odpotoval v Moskvo, podal sovjetskimi oblastvom natančno poročilo o političnem položaju v inozemstvu. Krestinski je naglašal, da nima inozemstvo napram Rusiji nikakega zaupanja in da vlada veliko nezaupanje tudi med evropskim delavstvom samim. Vsled tega je vsako delovanje sovjetskim delegatom skoro onemogočeno. To poročilo je baje napravilo na ruske komisarje globok vtis, tako da se je ruska vlada odločila za spre-embo svoje politike, s katero se bo skušala približati zapadnoevropskemu političnemu pojmovanju.

V Kremlju v Moskvi se je te dni vršil kongres vsruske komunistične stranke. Na dnevnem redu so bile sledeče točke: Vprašanje zunanje politike, delo stranke v združništvu, pregled dela strokovnih organizacij na novi podlagi, agitacijsko in propagandno vprašanje, strankarska organizacija in sklicanje kongresa komunistične internacionale. — Preveč govorane in malo uspehov!

Iz Moskve se poroča, da je Lje-nin popolnoma ozdravel in zopet prevzel svoje uradne posle.

Radi nesrečne ljubezni v smrt.

25letni Stanislav Vidmar, stanujoč v Rejani pri Trstu, je šel 18. julija okoli polnoči v gozdič v rojanski okoliščini. Tam se je zastrupil s karbolno kislino. Par minut pozneje je umrl. Vzel si je življenje radi nesrečne ljubezni.

Redki sprehajalci, ki so šli 18. julija okoli polnoči po Garibaldi-jevem tekalšču v Trstu, so zaslišali dva močna strela. Vsi prestrašeni so začeli iskati smer, odkoder sta prišla strela. Kmalu pa se je prikazala na glavnih vratih hiše št. 5 v isti ulici napol zaspana in razkušana ženska z gorečo svečo v roki ter začela vpiti, naj pride kdo neki ženski v 3. nadstropju na pomoč. Takoj se je nabralo okoli razkušane ženske iz vseh strani mnogo ljudi, ki so jo popravševali, kaj se je zgodilo. Par trenutkov pozneje so že vsi izvedeli, za kaj gre. Potem so šli kot za procesijo po slabo razsvetljenih stopnicah v 3. nadstropje. Na hodniku se jim je nudil pretresljiv prizor: na golih tleh, v mlaki še doreke krvi je ležala 22 let stara mladenka Pavla Rossano v snežnobeli obleki. Okoli nje je bilo zbranih mnogo stanovalec v brlečimi svečami v roki. Par korakov razdalje je ležal samokres in denarnica, v kateri se je nahajal listič z vsebino: "Usoda noče ujarine radosti; zapustim ta svet pred tvojnimi vrati. Odpusti mi, ljubček." Iz tega se sodi, da je bila mladenka nesrečna v ljubezni. V skrajnem obupu je šla pred stanovanje ljubice, ki je baje neki Blež Fantoma, ter se ustrelila z dvema kroglama iz revolverja. Par minut pozneje je umrla.

Zanimiv slučaj.

Na Ratevežem brdu, to je vas pri Kilovčah na Notranjskem, je hiša št. 14, ki gotovo glede mrličev nima daleč okoli enake. Hiša je priprosta, kmetijska, v kateri stanuje že od nekdaj le ena rod-bina. Stari oče ima 72 let, pa pomni, da so iz njegove hiše odnesli ravno tridesetega mrliča. Toliko mrličev iz ene hiše in ene rod-bine je res izredno.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

ORBITA 9 sept.; 14 okt.; 18 nov.
ORDUNA 16 sept.; 21 okt.; 25 nov.
ORPESA 30. sept.; 4. nov.
Naravnost v Cherbourg, Southampton, Hamburg.
Zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.
ROYAL MAIL
STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON INC. AGENTS
26 Broadway New York
117 W. Washington St., Chicago
— all katerikoli parobrodni agent. —

Kaznovan, ker je bil preuljuden.

Ali smejo kaditi opice ženskega spola v svojih sobanah v zverinjaku v Central parku v New Yorku? To vprašanje je odločil včeraj v nočnem sodišču neki sodnik na ta način, da kaj takega ni dopustno in da se izpostavlja kazni vsakdo, ki bi hotel zapeljati opico ženskega spola.

Ta odločitev je bila podana v zadevi sedemnajstletnega Astiri. Obtožbo proti njemu je dvignil neki paznik v zverinjaku, ki je povedal sodniku, da je čul popoldne kričati neko opico. Šel je na dotično mesto ter ugotovil, da je dal Astiri ženskemu pavijanu cigareto ter prižgal nato užigalico ter ponudil opici ogenj. Moderna opica si je seveda zapalila cigareto, nakar je bil Astiri aretiran.

Sodnik ga je obsodil na tri dolarje globe ali tri dni na hladnem v samotni celici. Astiri se je odločil za globo ter prisegel, da ne bo nikdar več dvoril opicam.

Razne tatvine.

Med gospodarskim počitkom je nekdo s ponarejenim ključem odprl trgovino Konzumnega društva na Dunajski cesti v Ljubljani ter iz odprtega predala ukradel 5070 kron 80 vin. denarja, nakar je brez sledu izginil.

Josipu Mole, stanujočemu na Izanski cesti v Ljubljani, je bila ukradena nova moška obleka vredna 2000 kron. Tatvine je osumljen neka ženska, ki je brez sledu izginila.

Pri stavbeniku Ivanu Bricevi v Slomškovi ulici 19 v Ljubljani je bilo vlomljeno v stanovanjsko barako in pokradeno iz raznih delavskih kovčkov več blaga v vrednosti nad 5000 kron.

Na Zidanem mostu je bila Heleni Kralj ukradena usnjata denarnica z vsebino 8000 kron.

Streba ubila človeka.

V St. Jurju ob južni železnici so ob časn navilte trije občani vedrili pod drevesom v takimenovanem "Zlatem kotu". Strela jo udarila v drevo ter enega ubila, dva pa omamila.

Nazadovanje izvoza ur iz Švice.

Izvoz ur iz Švice je nazadovail od 5 milijonov 420 tisoč švic. frankov v prvem četrtletju leta 1921. na 2 milijona 880 tisoč švic. frankov v prvem četrtletju tekočega leta. Izvoz je nazadovail v vse države, tudi v one z močno valuto.

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci v starem kraju

kupijo vožnji listek za pot v Ameriko najugodnejše z ameriškiimi dolarji. Proti predložitvi potrjenega potnega lista za v Ameriko mi lahko izplačamo ameriški denar v uradu Jadranske banke v Ljubljani in v Zagrebu, toda znesek za posameznega odraslega potnika ne sme presegati \$240.

V Italiji in zasedenem ozemlju pa lahko izplačamo brez izjeme vsakemu poljubne zneske v ameriških dolarjih.

Ako kaj ne razumete, pišite nam, da Vam pojasnimo.

Frank Sakser Stat Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
(Advertisement)

V NAZNAVJE LOUIS BAR-TOLLU.

Imam delo za rezanje logsov. \$200 za 1000. Vsak dan zmerjene na mestu. Približno 3 milijone čevljev. Prosim piši, če sprejmeš. Pri-pelji može. — Karl Micheletsch, Camp 4, East Branch, North Stratford, N. H. (24-29-8)

Kretanje parnikov - Shipping News

30. avgusta.
France, Havre: Hanover, Bremen; President Van Buren, Bremen.
31. avgusta.
Susquehanna, Bremen; Mongolla, Cherbourg in Hamburg; Caronia, Cherbourg in Hamburg.
2. septembra.
Ryndam, Boulogne; America, Bremen; Olympic, Cherbourg.
3. septembra.
Bellanca, Hamburg; Majestic, Cherbourg.
7. septembra.
Paris, Havre; York, Bremen; Pres. Garfield, Cherbourg in Bremen.
14. septembra.
Rochambeau, Havre; Manchuria, Cherbourg in Hamburg.
16. septembra.
La Savoie, Havre; Finland, Cherbourg; Orbita, Hamburg; Homer, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Saxonia, Cherbourg in Hamburg; Argentina, Trst.
12. septembra.
Aquitania, Cherbourg.
13. septembra.
Paris, Havre; York, Bremen; Pres. Garfield, Cherbourg in Bremen.
14. septembra.
Rochambeau, Havre; Manchuria, Cherbourg in Hamburg.
Conte Rosso, Genova; Mount Clinton, Cherbourg in Hamburg.
16. septembra.
La Lorraine, Havre; Majestic, Cherbourg; Zealand, Cherbourg; Orduña, Hamburg.
New Amsterdam, Boulogne; Pres. Harding, Cherbourg in Bremen.
19. septembra.
Resolute, Hamburg; Berengaria, Cherbourg.
20. septembra.
France, Havre; Pres. Monroe, Cherbourg.
21. septembra.
St. Paul, Cherbourg in Hamburg; Wuerttemberg, Hamburg.
23. septembra.
George Washington, Cherbourg; Noordam, Boulogne; Kronland, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Cretic, Genova.
26. septembra.
Seydlitz, Bremen; Mauretania, Cherbourg.
27. septembra.
President Adams, Cherbourg; Seydlitz, Bremen.
28. septembra.
Mount Clay, Cherbourg in Hamburg.
30. septembra.
Rotterdam, Boulogne.

Glede izplačil v ameriških dolarjih!

Po novi odredbi finančnega ministrstva v Jugoslaviji je bankam tam, eda, prepovedano izplačevanje čekov ali drugih nakazil v tujih valutah. Ako torej želite denar v ameriški valuti, boste morali čeka al. nakazila, za banka v Jugoslaviji ne sme izplačati v dolarjih, temveč po dnevnem tečaju v domači valuti, to je v kronah oziroma tinarj.

Mreči se je pa pri sestavi omejenih odredb vpo-tevala potreba iz eljenosti v toliko, da zamoremo za al. arke, ki imajo potovati v Ameriko, izvršiti še vedno izplačila v ameriških dolarjih, vendar pa nakazila ne sme presegati zneska \$250.— za vsakega posameznega potnika. Do te svote pa lahko izplačamo poljubne zneske. Ameriški denar se izplača le proti predložitvi potnega lista v uradu Jadranske banke v Ljubljani ali Zagrebu.

V AVSTRIJI, ITALIJI in SAŠEDEM OZEMLJU pa še vedno lahko brez ovir izvajemo izplačila v ameriških dolarjih.

Na nakaznici ali naročnem listu naj bo vidno označeno, da se ima izvršiti izplačilo v ameriških dolarjih. Poleg zneska, ki naj se izplača v ameriškem denarju, se nam morajo poslati tudi za potrditvo in druge stroške kakor sledi:

Za izplačilo do \$ 10.— do 50 centov, za izplačilo od \$ 10.— do \$ 50.—, po \$ 1.—, za izplačila, ki presegajo znesek \$ 10.— po 2 centa od vsakega dolara ali po \$ 2.— od sto.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St. New York, N. Y.

Brezplačno.

Kdor naroči kako knjigo, pridržimo mu knjižico

"NGVA POSTAVA"

za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji

brezplačno, dokler nam zaloga ne poče.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
New York, N. Y.

GROZDJE GROZDJE

Če hočete kupiti eno ali več kar svežega kalifornijskega grozdja, ne izgubljajte časa, ampak pišite takoj nam za pogoje in cene, bodisi v angleščini ali v vašem lastnem jeziku. Mi zamoremo ugoditi vsakemu naročilu za katerokoli vrsto in katerokoli množino. Mi prodajamo po net-teži, zaboji brezplačni. Razpošiljamo iz naših lastnih skladišč ter osebno nadzorujemo vsako posamezno odpošiljatev.

Pišite danes za naše pogoje in cene.

P. EHRLICH & COMPANY
267 Wholesale Terminal
Los Angeles, Calif.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA".

SAMO 10 DNI V JUGOSLAVIJO

IZLETNIŠKI PARNIK "PARIS"

Odpluje dne 13. SEPT. iz NEW YORKA v HAVRE

Parnik Paris ima prostora do 4000 oseb z močtvom vred in zavzema 36.696 ton ter ima stroje za 45.000 konjskih moči.

Na tem parniku je pripravljen poseben prostor za jugoslovanske izletnike tretjega razreda in šicer sobe s 2, 4 in ne več kot 6 posteljami, posebna jedilnica, najboljša hrana ter vino pri vsakem obedu.

V Havre bo čakal vlak, ki bo vzel vse jugoslovanske potnike in njih priljago ter peljal v Trst.

Vsak potnik ima na parniku do 200 funtov priljage prosto.

Vožnja tretjega razreda stane iz New Yorka do Trsta vsakemu vojni dave: \$13.85; iz Trsta do Ljubljane stane železnica \$1.00, do Zagreba \$1.50, izletniki naj se čimprej javijo svojim lokalnim agentom ali pa naravnost.

FRENCH LINE : 19 State St., New York, N. Y.

Za jugoslovanske izletnike bodo preskrbljene vse mogoče udobnosti.

CUNARD

DIREKTI IN EDINI PARNIK ZA DUBROVNIK

TUSCANIA (nov) 6. dec.

V devetih dneh v Jugoslaviji.

Totjake na enem izmed treh morskih velikanov, ki odplujejo vsakega torka iz New Yorka. Vsi potniki tretjega razreda so v kabini.

MAURETANIA AQUITANIA

BERENGARIA

prek Cherbourg.

Za karte in navodila vprašajte naših agenta v vašem mestu ali okoli.

TESNA ZVEZA Z

JUGOSLAVIJO

RED STAR LINE

New York do Cherbourg in Antwerpen

Gotland (3. razred) 2 sept. (Samo v Antwerp.)

Finland — 9 sept.; 14 okt.; 18 nov.

Zeeland — 16 sept.; 21 okt.; 25 nov.

Kronland — 23 sept.; 28 okt.; 2. dec.

Laland — 30 sept.; 4. nov.; 8. dec.

AMERICAN LINE